

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 2. Dignitates in morte vilescunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

TITULUS VIII. DIGNITATES.

§. I.

*Varia, fugaces.**Ex Veteri, & Novo.*

Viditq; in somnis scalam. Gen. 28. 12. Scala est hujus Mundi inconstantia; in qua alii è summo deiciuntur in imum, alii ex imo evehuntur ad summum; idque ad DEI nutum, & voluntatem; qui scalæ huic incumbens eam dirigit. Philo lib. de somniis.

Hæc est interpretatio somni. Genes. 40. 12. Vidit hic pincerna symbolicè per somnium suum statum, puta pincernatum restitui; ut hoc ipsi significaret DEUS, dignitates, vitam, resque humanas, tantum esse somnium. Cornelius hic.

Ite, & ponite pedes super colla regum istorum. Jos. 10. 24. Nuntiatum est Josue, quodd inventi essent quinque Reges latentes in spelunca: hos Josue iussit proferri de tenebris in lucem, & calcari. Abulensis: Fecit Josue, ut reges illi extenderentur in plano, & principes ponerent pedes super colla transeuntes, & proculcantes eos, velut lutum. Et cur modo pede premuntur capita, quæ pretiosa antè ornare diademata? quia de tenebris ad lucem adducti. Naxera hic §. 48. & addit: quidquid uti eximium stupemus, si de tenebris proferamus ad lucem, calcabile reperiemus.

Vidi impium superexaltatum & transivi, & ecce non erat. Ps. 36. 35. Quò transivit David, ut tam citò evanesceret pompa? transivit mente ad contemplandam Dei gloriam; Elias Eremita orat. 3. Nazianz. ait: quid illud est, quod transit iustus, ut ista cesset elatio? Cùm videmus extolli impios, & in nimiam superbiam crescere; transeamus & nos mente, & intellectu, ab iis, quæ videntur, & temporalia sunt; & transferamus intellectum nostrum ad cœlestia, & æterna; & tunc omnis Mundialis altitudo corruit tanquam nihilum. Sylveira in Act. cap. 1. q. 8.

Faciamus hic tria tabernacula. Luc. 9. 33. Cur non de domo extruenda, sed tabernaculo, cogitat Petrus? fortè ut significet; non diurnam regni, & dignitatum, felicitatem esse; tentoria, non domicilia, delineavit. Tabernaculum itinerantium diverforium est, opportunum felicitati, in qua non diu subsistitur. Oliva l. 13. Strom. hic.

Facta est nubes. Luc. 9. 34. En quò felicitas recidat! en quomodo apparatus ille Majestatis evanuit! en, ut sol genarum vertatur in nubem! Ità ut plurimum solennitas potentia nubilo excipitur; & fortuna agnatum secum trahit nimbium lacrymarum. Soli succedunt nubes; splendor umbrâ funestatur; rutilantia indumenta tandem inumbrantur. Oliva l. 13. Strom. hic.

Si autem, quod hodie in agro &c. Luc. 12. 28. Quod antè lilium dixerat, nunc, mutato splendore vocabuli, scœnum vocat: ut nostri temporis Salomones, qui se lilia jactant, scœnum se esse intelligant. Nam lilium vix quidem comparari Salomon, Salomonesque, possunt. Cùm omni gloria sua lilium non potest non esse scœnum; cujus pompam omnem sapienter Christus vestem dixit: ut dicas, non innatam nobis felicitatem, sed additam, eam quandoq; deposituris. Lilium es, noli esse securus. Lilium quoq; computatur in scœno; quod hodie nives candore exaquat, cras igni immittitur. Id. hic.

Nubes sine aqua, quæ à ventis circumferuntur. Judæv. 12. Dicit potest, esse nubes sine aqua, quæ à ventis circumferuntur. Nubes fit ex vapore à terra, calores virtute excitato: quæ ita in aère extenditur, ut cœlum contegat; & vix aliud, præter eam, videatur. Sed nunquam in eodem loco manet, & huc, illuc, à ventis circumfertur; & tandem paulatim consumitur. En Symbolum humanarum dignitatum! videre enim est, aliquos è terræ pulvere, humani favoris vi, ad tantam dignitatem elevatos, ut cætera omnia occultare, & obcurare, videantur; sed nunquam in eodem statu quiescunt: nam invidiam, inimiticitiam, & aliis molestiis, agitati, inquieti vagantur; & tandem ad terram, ex qua excitati sunt, miseri revertuntur. Diez. de Incarn. Dom. Conc. 3.

Leo XI. Pontifex, Florentinus ex familia Medicea, in insignibus geitabat rosam, cum hoc Lem. sic floruit. Verus sibi fuit vates: nam paucis diebus in Pontificatus culmine stetit, & floruit instar rosæ. Cornelius in Sap. c. 2.

§. II.

Dignitates in morte vilescunt.

Nox nocti indicat scientiam. Pl. 18. 3. Nox est, quæ in umbra mortis sedentes homines omnis boni scientiam revelare contendit. Nocturnis in tenebris terrena omnia, quantumvis splendida, horrent tenebrosâ induta caligine. Nihil oculis gratum, nihil regia palatia discrepantia sepulchris; & ferale luci, & delictosi horti, confunduntur. Unum cœlum splendet, totumque luminibus distinctum oculos complet humanos, complendo allicit, & alliciendo delectat. Bæza l. 3. c. 4. §. 5.

Inclinato capite. Jo. 19. 30. Titulus Crucis, hostibus Christi, ejus gloriae invidentibus, invisus. Quò Dominus, ut splendidum titulum etiam in morte, se despiciere ostendat, caput inclinavit: quasi ipsum à regio titulo averteret. Vides lilium excelsum languidò capite? Incerto Authore.

Leo XI. Pontifex, cùm 27. sui Pontificatus, die, gradu, & vitâ, decederet; Confessario magnò animi sensu dixit: quàm fatius mihi modò foret, si Monasterii potius, quam

quàm cœli claves, tenuiffem. Cornelius in Ecclæ c. 1.

Hadrianus sextus hic fitus est; qui nihil sibi infelicitus in vita, quàm quòd imperàrat, duxit. Platina in vitis Pontificum.

Cardinalis Alexandrinus Pij V. nepos jam moriturus: quàm, inquit, optarem in hac hora, totam vitam meam in religione mea transegiſſe (Dominicanus erat) sanè jam mallem me totà vità ſerviſſe coco Monasterii mei, quàm Cardinalem egiſſe. Paulus III. Pont. animam agens: mallem, inquit, me ſubiſſe coco familiæ Capucinatorum, quàm hanc DEO proximam, ſex, & decem annorum curriculo dignitatem ſuſtinuiſſe. Cornelius in Apoc. cap. 3.

Carolus Sicilia Rex moriens: ò vanas hominum cogitationes! quid mihi jam regnum prodeſt? Quàm præſtaret jam, pauperem fuiſſe, quàm regem. Cornelius in c. 50. Gen.

Cornelii Muſii in Hollandia Martyris carmen:

*Vive ut vis; ſed cum egrotabis,
Juſtis lacrymis damnabis
Omnes Mundi infulas.
Et cum morti propinquabis;
Tunc, ſeſero, pro vocabis
Ad beatas cellulas.
O beata ſolitudo!
O ſola beatitudo!
Piis ſeſſiculis!*

§. III.

*Dignitates in vitis ſpretæ, & ſper-
nendæ.*

Ex Veteri.

AD prædam, ſiſt mi, aſcendiſti, requiſcens acubasti ut leo, & quaſi leona. Quis ſuſcitabit eum? Gen. 49. 9. Ubi fermo eſt, juxta Patres, de Chriſto Domino; qui aſcendit, ſeu cucurrit, ad prædam: ut ſcilicet homines eriperet à devorantis ore leonis. Quis ſuſcitabit eum? niſi DEUS Pater, ut explicat S. Greg. l. 11. moral. c. 28. Galat. 1. 1. *quem DEUS ſuſcitavit à mortuis.* Cum ad generis humani redemptionem veniret, dicitur, quòd ipſe aſcenderit, & cucurrerit; ad gloriam autem corporis, quòd Pater excitavit eum: quia ad ea, quæ charitatis erant, Chriſtus D. prævolabat; ad ea verò, quæ dignitatem, majeltatemque præſerebant, ita erat humilis; ut dicatur, quòd Pater ſuſcitaverit eum. S. Greg. 1. p. paſſ. c. 3. ad Jo. 6. 15. rex fieri noluit Chriſtus; ad Crucis patibulum ſponte pervenit. Oblatam gloriam culminis fugit; pœnam probroſæ mortis appetit: ut membra ejus diſcerent; favores Mundi fugere, terrores minimè timere. Sylveira in Luc. 1.

Tolle Joſue, filium Num, virum, in quo eſt ſpiritu. Num. 27. 18. Ità dixit DEUS Moyſi, cum poſtularat à Domino populo Præſectum. Cur uſus hœc verbò tolle, & non aſſume?

Polyanthe. Sacr. Tom. I.

quia vocabulò tollendi aliquem, ſignificatur eum ad necem deduci. Gen. 22. 2. *Tolle Filium tuum unigenitum.* Jo. 19. 15. *tolle, tolle, crucifige eum.* Abulenſ. tolle Joſue; ſignificat quandam deductionem non voluntariam, ſcilicet ad necem. Eſcobar. t. 3. colloq. Chr. ſeſt. 2. obf. 1.

Adonias elevabatur dicens: ego regnabo. Fecitq; ſibi curru, & equites. 3. Reg. 1. 5. Aliter Joſeph Gen. 41. 43. *fecitq; eum aſcendere ſuper curru ſuum ſecundum.* Adonias ſibi ipſe parat, ineptus regno præripit honores; Joſeph quaſi vi illatà intruditur. Sylveira in Luc. 10. q. 5.

Veni de Libano Sponſa mea; Soror mea veni; veni coronaberis. Cant. 4. 8. Virgo ſapiens à DEO vocata ad regnum ſemel, iterum, ac teritiò; cunctatur, in dubio eſt, timet. Gilbertus l. 29. vide, ſi non moroſè de Libano egreditur, quæ toties vocatur. Sed quid timet vocata ad ſedem regiam? Gilbertus iterum: optanda quidem lucra; ſed metuendus eſt lapſus. Velloſo in Judith 1. v. 4.

Ex Novo.

Oſtendit ei omnia regna Mundi. Matth. 4. 8. Hieron. & Cajetanus, ajunt, in omnibus tentationibus voluiſſe diabolum inveſtigare, num Filius Dei eſſet? Author Imp. op. hom. 5. oſtendam illi omnia regna Mundi, ait Lucifer: ſi concupierit ea, ſcio, quia homo eſt; ſi autem contempſerit, ſcio, quia Filius Dei eſt. Eſcobar. t. 2. perſec. Chr. l. 3. obf. 1.

Transfiguratus eſt ante eos. Matth. 17. 2. Cur ſeipſe non transfiguravit? S. Anton. Ulyſſ. l. 2. D. 2. Quadr. in hoc notatur humilitas. *Sed ipſe Saſhanas transfiguravit ſe in Angelum lucis.* 2. Corinth. 11. 14. *Aſſumptus eſt in cælum.* Marci 16. 19. non ait, aſſumpſit ſe; cum tamen propria virtute aſcenderit. Gloria ipſum quaſiſit, non ille gloriam. Sylveira hic q. 7.

Cogitabat, qualis iſta eſſet ſalutatio. Luc. 1. 29. Cur Virgo tam feſtinanter tendit ad Eliſabeth? cum cogitabunda fuerit ad reſpondendum Angelo? Et iterum quaerit: quomodo fiet iſtud? Vide divinum ingenium; ad honores, ad dignitates acceptandas, cunctatur; ad opera verò humilitatis velociffimè prævolat. Sylveira hic q. 7.

Deſignavit & alios &c. Luc. 10. 1. Cur ex his Diſcipulis nullus ſe offert, ſed omnes deſignantur à Domino? Magni animi, & præclari facinoris, videbatur, ſi quis ſe Domino offerret ad prædicationis munus; tamen nullus ex iis id feciſſe legitur: quia talis dignitas erat præcellens, & honorifica. Hebr. 5. 4. *nec quiſquam ſumit ſibi honorem; ſed qui vocatur à Deo ſanquam Aaron.* Sylveira hic q. 5.

Fugit in montem ipſe ſolus. Jo. 6. 15. Fugere docet honores, & gubernacula. Eſcob. t. 1. mirac. Chr. hic. obf. 6.

M m m 2

§. IV.